

Sorø Afdelingen

Formand: Niels Hilker, Smedevej 66, 4180 Sorø
Telefon: 30.40.05.09. - Mail: Niels.Hilkers@gmail.com,
Mail: Soroe@dn.dk

Sorø, den 8. marts 2019

**Region Sjælland
Råstoffer
Alleen 15
4180 Sorø**

Bidrag til Region Sjællands indledende høring vedr. Råstofplan 2020.

Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Sorø fremsender hermed høringsbidrag til Region Sjællands indledende høring vedr. Råstofplan 2020.

Begræns ressourceforbruget

Råstofferne er en begrænset ressource, hvis udnyttelse skal ske som led i en bæredygtig udvikling. Derfor opfordrer vi Region Sjælland til, sammen med Staten og bygge- og anlægsbranchen, at sikre genanvendelse i endnu højere grad bidrager til at nedbringe det samlede råstofforbrug.

DN Sorø finder, at Sorø Kommune og Region Sjælland i det hele taget yder for stort et bidrag til den samlede råstofudvinding. Det illustreres bl.a. ved, at Region Hovedstaden kun kan udvise en forsyningssikkerhed på 40 pct.

En række firmaer har for Region Sjælland vurderet råstofmulighederne inden for forskellige interesseområder. Herunder er der foretaget screeninger af interessekonflikter. Det har ført til en vurdering af, at de nævnte arealinteresser vil kræve en nærmere vurdering forud for en evt. udlægning som graveområde. Vi forventer at disse vurderinger følges.

Beskyt naturen

Indvinding af råstoffer indebærer en bortgravning af landskabet. Det er derfor helt afgørende, at udpegning af såvel grave som interesseområder sker uden for beskyttede og værdifulde landskaber, Derfor bør Natura 2000 områder, områder med § 3 natur og områder og skove med beskyttet natur i henhold til EU-habitatdirektiv bilag IV arter (f.eks. Hasselmus) og Fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I arter (f.eks. havørne) på forhånd friholdes for såvel grave- som interesseområder

Lav de nye udpegninger på landbrugsjord

Det bør i højere grad være flade, ensformige og intensivt dyrkede landbrugsarealer, der udpeges som indvindingsområde.

Inddrag lokalområdet og DN

Når et område udpeges til graveområde må lokalområdet i en årrække leve med gener fra råstofudvindingen. Der bør være klare retningslinjer for, at regionen i god tid vil inddrage lokalområdet, naboer, borgergrupper, interessenter som DN, i såvel gravevilkår som efterbehandlingsplaner.

Forlang pesticidfrit område

Råstofindvinding anses ikke som en risiko for grundvandskvaliteten, men kan medføre en lille, midlertidig lokal grundvandssænkning. Men fjernelse af lerlag øger sårbarheden for grundvand og giver større risiko for forurening. Der skal derfor være vilkår om at der ikke må benyttes pesticider eller gødning på de efterbehandlede arealer.

Endvidere bør områder der ligger op ad gravningsområder udlægges som bufferzone, hvor brug af pesticider heller ikke er tilladt.. Udgravning medfører grave i landskabet, ofte med søer, hvorved der er større risiko for at forurene grundvandet.

Efterbehandling

Råstofplanen bør rumme en beskrivelse af hvilke efterbehandlingskrav Regionen vil stille i forbindelse med tilladelser til råstofgravning. Det vil sikre, at der i forbindelse med gravetilladelser også stilles omfattende krav til efterbehandlingen, så områderne bliver interessante, både naturmæssigt og rekreativt. Det må således overvejes om hældningerne omkring grusgravene kan gøres større fordi der, derved skabes et mere interessant landskab. Ofte – i Sorø – finder gravning sted i områder, der tidligere var skov, hvortil der er offentlig adgang på stier. Denne adgang må fastholdes efter et område er gravet færdigt.

Ud fra en konkret afvejning i forhold til øvrige interesser skal færdiggravede arealer som hovedregel efterbehandles til naturformål og undtagelsesvis til andre rekreative formål. De færdiggravede arealer giver en enestående mulighed for at rette op på tilbagegangen af naturområder. Her er den næringsrige overjord fjernet, og der er skrænter, som ikke er tilgroede, som er lyse og varme, og som derfor kan være et åndehul for arter, der ellers er ved at forsvinde fra den danske natur. Er skrænterne samtidig stejle forhindres eller forsinkes tilgroningen. Tilbageføring af arealerne til landbrugsdrift må ikke ske.

Hasselmusen og arealet vest for Parnasvej

Sorø Kommune rummer en række værdifulde naturtyper, hvor der findes sjældne svampe-, plante- og dyrearter, både regionalt, nationalt og europæisk set. Disse arter kræver en særlig beskyttende indsats fra offentlige myndigheder. DN Sorø finder det helt uføreneligt med beskyttelseshensynet i f.eks. habitatdirektivet, at råstofudvinding påvirker disse sjældne arter, hvorfor vi på det kraftigste opfordrer Regionen til at tage hensyn til det.

Hasselmusen er opført på den danske rødliste under kategorien EN og i EU's habitatdirektiv, bilag IV. Naturstyrelsens registrering i 2000-2005 viser, at der kun er ganske få og spredte lokaliteter med Hasselmus i Danmark, og at skovene mellem Sorø og Slagelse er et kerneområde. I 2012 registrerede Naturstyrelsen tilstedeværelsen af Hasselmus i Horsebøg Skov og Nystrup Skov.

DN Sorø har gennem adskillige år overvåget Hasselmusen i Horsebøg Skov, og i de seneste år desuden langs Rødengvej, i Nystrup - samt Topshøj Skov.

De berørte skovområder er alle gamle skove, som for størsteparten sandsynligvis altid har været skov. Desuden udgør skovene en væsentlig del af det af DN udpegede naturnetværk, der kan være med til at sikre, at Hasselmusen undgår at blive isoleret i små populationer.

Hasselmusen er sårbar for ændringer i landskabet, idet dens udbredelseshastighed er lille, den kommer kun nødt ned på jorden og den kræver gode spredningskorridorer, som er svære at finde i moderne skove. Desuden gendannes Hasselmusvenlig vegetationen i gamle grusgrave meget langsomt, og der vil ikke være mulighed for at lave vinterreder i jordoverfladen.

Hasselmusens gunstige bevaringsstatus på Sjælland beror i fremtiden på at sikre det eksisterende kerneområde, etablere nye spredningsveje og fastholde spredningsveje mellem levesteder, da fragmenteringsproblemer er store for denne lidet mobile art. Et graveområde med tilstødende forstyrrelser vil i mange år (minimum 20-30 år) betyde en øget barriere-effekt for artens migration og bosættelsesmuligheder.

Forvaltningsmæssigt skal kommuner og regionen rette særlig opmærksomhed mod driftsplaner, anlægsarbejder m.v., der kan medføre forstyrrelser, opsplitning, fjernelse eller forringelse af hasselmusens leveområder. DN Sorø skal derfor kraftigt opfordre til, at området vest for Parnasvej i Sorø, ikke skal indgå i Regionens plan for råstofindvinding.

Med venlig hilsen

Niels Hilker
formand for DN i Sorø